

נעים מאד. לפני שיעקב בא, זייתי מלאת חרדה. חששתי שמא בניגוד לרצוני, כבר אמצא דרך לפוצץ את הערב ולהרעיל את האויר. החלטתי שאעשה הכל כדי לא להסיר תכסית אתי. אינני זוכרת שבזמן הארוחה דקרתי אותו בהערות עוקצניות. להיפך, יעקב היה חביב מאד וניחלנו שיחה נעימה. לא הפעלתי את הרועיל לב המפורסם שלי. אחרי הארוחה, יעקב רצה לראות את תוכנית הטלוויזיה הזווי המשתאפת. שמחתי מאד, כי גם אני אוהבת את הסידרה הזו.

"אחר-כך נכנסנו למיטה. יעקב פירט בהרחבה את הדרך שבה הוא מגיע לקבלת החלטות בנושאים כלכליים. הנושא לא

..בסוף שכבנו. אני והנתי מאד, ואני בפוחה שגם היא נהנה."

עניין אותי בכלל, אבל השתדלתי להיות עירנית ולגלות עניין. בכל פעם הוא התלונן על עייפות כרונית. זה ניראה לי קצת מוזר, כי בסופו של דבר הרי הוא עובד בממשלה, ויש לו שעות-עבודה קבועות. אני עצמי עובדת הרבה יותר קשה ממנו. עבודתי כמורה אינה קלה כלל, ואחרי העבודה אני רצה לאוניברסיטה ולוקחת את הלימודים בשנה השלישית ברצינות רבה. כדי להצליח, אני חייבת להקדיש ללימודים זמן ומאמץ. עם זאת, אינני מתלוננת על עייפות כרונית.

"אחרי ההרצאה של יעקב, שכבנו. נהייתי מאד, אני חושבת שגם היא נהנה. על-כבר, לא התעוררו שום בעיות. שינוי גמרנו יחד. אני חושבת שאי אפשר לדרוש מגבר יותר מזה.

"בבוקר, כשחשתי משהו משתני, הכנתי לשנינו קפה. כשיעקב סיים את הקפה לקחתי ממנו את הצלחת והכוס, והתי כוונתי לתניח אותם על הריצפת, ליד המיטה. כאשר התכופתי, נשענתי בידי השמאלית על בטנו. או הוא התפרץ נגדי: תרדי ממני, לא רוצה להשכב עוד פעם! האמת היא שבכלל לא חשתי בכיוון הזה."

צחקו שדל ברוך קטע את הדממה שנשתררה בחלום. "מדוע אתה צוחק, ברוך?" שאלה הפסיכולוגית.

"יעקב מדבר לפעמים בצורה מאורזת," השיב ברוך.

"אתה צריך לשים לב להערה של ברוך. פנתה הפסיכולוגית ליעקב. "אני חושבת שההירטה של עזנה הרבה יותר אמינה" התערבה מירה. "גם אחרי הפגישות שלי עם יעקב הוא תמיד טוען שהכל יזסת אחד גדול. בסך הכל, מבין כל הבהורים כאן, אני חושבת שיעקב מגלה את הפתיחות הכי גדולה. ברוך לי שאם אחיה פעם בצרה ואדוקק לעזרה, אועיק את יעקב ראשון. אני בטוחה שהוא יבוא מייד ויעשה מעל ומעבר ליכולתו כדי לעזור. הוא מעניק הרגשה של אחד שאפשר לסמוך עליו.

"הוא אמנם מרבה להתאונן בנושא המין, ותמיד מקטר שהוא בטוח שהוא לא מוצלח. אבל עובדה היא שדווקא איתו אין לי שום בעיות."

"בסדר, בסדר," הגיב יעקב בחיפזון, כששפתיו קפוצות וגופו מתוח כקפיץ.

..הקשיים נובעים מתוך חרדת-עזיבה מודגשת."

אנגליזיה ועזרים ביצבצו על מצחה. "מבחינה הגיונית השתכנעתי שאני רואה את הדיברים בצורה מעוותת. אבל אני מופתה להשתחרר גם מההלגשה האישית הקשה.

"אני בטוח שיכול להיות ראש-משלה או שר-צבא שכל העולם חושב אותו לגאון, ומתנהג אליו בהתאם" אמר, ואילו הוא-עצמו מעריך את עצמו כאספ. מבחינה שיכלית אני יכול לשכנע עצמי מבוקר עד ערב שאינני יצור אבוד, ובכל זאת, מבחינה ריגשית, אמשך להרגיש רע."

נעזרת הפסיכולוגית המטפלת במסגרת אינדיבידואלית ובעזרת הפגישות המיטפלות. תיות, נעזרת לך להתגבר גם על בעיית "זו" הרגיעה אותו הפסיכולוגית בקול רך.

מכון לריפוי נפשי בדרך-אנאלי

1) טית שוכן בוילה רחבת-ידיים דו-קומתית בהרצליה. צוות המכון מונה דופאה פסיכיאטרית, עשרה פסיכולוגים בעלי תואר אוניברסיטאי שני (מ.א.) ו-אוניברסיטאי ראשון (ב.א.). הפסיכולוגים הוותיקים ממשכים בלימודיהם לקראת התואר השני, ונעזרים בפסיכולוגים הבכירים ללימוד שיטות העבודה המיוחדות למכון זה.

בראש צוות המטפלים ניצב הדוקטור לפסיכולוגיה, דויד רודי. על-פניו יישק דבר, כל הפסיכולוגים במכון נקראים בשם הפרטי, רק ד"ר רודי מכונה ביראת-כבוד, בשם-המישפחה שלו.

מטופלי המכון קנאים לו, משוכנעים כי הצלחם הנפשית תבוא דרך הטיפול במכון. כאשר גבר או אשה ממטפלי המכון מצליחים להינשא, למחות שמשך שנים רבות לא עלה המין השני, ומיקרים כאלה קשר עם בני המין השני, ומיקרים כאלה מתרחשים לעיתים קרובות, מתחזקים שאר המטופלים באמונתם כי גם שעתם היפה שלהם תגיע, וכי גם הם יצליחו להיחלץ מן הדידות ומן החרדה הנפשית שלתוכה ניקלעו.

ד"ר רודי טוען כי הוא זוכה להצלחה בלתי-מבוטלת בנוסף שיטות טיפוליות חדשות, שטרם הונהגו בארץ. כונו היא, למשל, שיטת הטיפול בקבוצת-המישפחה. פסיכולוגים רבים מתנגדים לשיטות הטיפול של ד"ר רודי (נימוקיהם המפורסם טים יובאו בכתבה נפרדת). מיעוט מבין הפסיכולוגים תומך בשיטותיו, טוען כי ההתנגדות לו היא על רקע קינאה אישית בהדשנותו, בהצלחתו הטיפוליות וכתוצאה מכך הכספיות.

פסיכולוגים רבים שעיימם שוחחתי מס' כימים כי ד"ר רודי חריף מוח וכישרוני באורח מדהים. עם זאת, הידיעה הכללית בקרב הפסיכולוגים היא כי ד"ר רודי הוא אנוצנטרי ואכסביציוניסט. יתכן שבשל עובדה זו, ומשום שהוא אינו מעוניין להתקבל לאירגון הפסיכולוגים הכללי ומפ'

עם ביטחון יחסי חדש מתחיל האדם להתקרב אל מקורות פחדיו."

גין זילול בעמיתיו-למקצוע שאינם גורר סים את שיטותיו. קיימת התנגדות נגדו בקרב ציבור פסיכולוגים לא מבוטל. מסביר ד"ר רודי מהי קבוצת-המישפחה ולאיה צורך הוקמה:

"נסיון זה מבוסס על ההנחה כי הקשיים להבטיח קשרים הדדיים אצל אישיות מסוג מסוים, נובעים מתוך חרדת-עזיבה מוד-גשת החוזרת לכל אורך הניסיון הקיומי. אנשים אלה אינם שבים להסתכן בקשרים בגלל נסיון חד-משמעי, שלפיו כל פתיחות לאדם אחר חסתיים גם היא בעזיבה. כדי להבטיח המשכיות מסוימת בקשרים אצל סוג זה של אישיות, שאלנו מן החיים טכניקות שאוחזן פיתחו אנשים דומים במינבה. כדי לשאת את החרדה בקשרים עם אובייקט אחד, יוצרים אנשים אלה קשרים מקבילים עם מספר אנשים, כך הם כאילו מתגברים על התחושה כי באיבוד אדם אחד — ניגמר הכל. הבטחנו מתכונת של טיפול על סמך ניסיון זה, ויצרנו קבוצה מורכבת משלושה גברים ושלוש נשים הנפגשים זה עם זה, כך שבמשך השבוע נפגשים כולם עם כולן, לסירוגין. מדובר כאן על קשרים עם כל המשפחות שלהם, ממש כמו קישורי-מישפחה.

"מישפחה כזו ניפגשת פעם בשבוע יחדיו עם המטפלת המישפחתית, ושם מדווח כל אחד על קשייו, ועל קשייהם של האחרים שאיתם נפגש.

"כך, מתוך ביטחון יחסי חדש מצד כל אחד ואחד, והקשור בהשתייכות, מתחיל האדם להתקרב אל מקורות פחדיו."

1) **ות נפחי**, הפסיכולוגית-המטפלת, מסבירה כי עדנה, שהיא בת יחידה להוריה, גדלה למעשה כיתומה. הויה היו תמיד עוסקים בגיהול חנותם, לא

תמונה סימלית

זו משקפת את בעיית החרדה, המציקה לשני המינים ביחסיהם ההדדיים, ומונעת מהם כל אפשרות ליצירת יחסים חברתיים-המשכיים, גם במיקרים בהם אין, לכאורה, כל סיבה חיצונית לחרדות כאלו. בעיות אלה עומדות במרכז הטיפול המוארך בעמודים אלה.

נתפנו להקדיש תשומת-לב לבתם. בעייתה — סגירות ריגשית ותחושת ייאוש עמוק מעצמה. אין היא מאמינה שאהבתה תת-קבל, היא מתייחסת למילים ולא, למש-מעויות המסתתרות מאחריהן, בפעמים המעטות שבהן הצליחה לקשור קשרים זמניים עם בחורים, גם באותם מיקרים שהבחורים התאהבו בה והפגינו את אהבתם בדרכים שונות, היתה מביימת מריבות, מתוך חרדת-עזיבה. נתפסת למילים שאותם בחורים אמרו בשעת רוגזה, נעשית משוכך נעת שהיא אכן שנואת, ומנתקת מגע.

"עדנה, כאשר אנשי המישפחה, פיתחה תיאוריה סובייקטיבית כי הכישלון אורב לה מעבר לפינה. היא פוחדת, לתת את עצמה. היא אינה מאמינה בהבטחות שתקבל מהאובייקט, לכן פיתחה טכניקה של ויתור-מראש, כי הרי כל הבטחה ממילא לא תתממש, ורק תפגע בה. יעקב חי ברמת מיצוי עצמי של 40% מהפוטנציאל שלו. קיימת בו עוינות

במילחמה העריצו אחי כגיבור, אבל בעצם רציחי דק להתאבד."

עצומה. אין לו קשרים ממשיים עם נשים, למרות שהוא אחד עליהן.

"אביו של יעקב טיפוס חלש ואילו אמו אגוצנטרית ושתלטנית. עד גיל 16 אילצה אותו לטבול באמבטי יחד עימה. כשהליו חברים באים לבקריו הסתובבה בבית חבגדים שקופים. בימי נעוריו נעדר כלים להתמודד עימה. לא פעם מצא את אמו מאוננת בחדר-האורחים. אחד מחזיונות הביעותים של יעקב הוא אבר-מין נשי פצור מולו, כשממיו הולכים ומתעצמים בצורה מאיימת.

"משהתבגר, נמנע יעקב לקיים יחסי

מין עם נשים. הניסיונות הבודדים בהם נתנסה גרמו לו להרגשת בחילה."

נשי המכון רואים בקבוצת-המישפחה ניסוי ביצירת קשר המשכין, רצוף, בין חברי המישפחה. לטענתם, יתרון המישפחה הוא בחוסר-הברירה שבה, מוכר רחים להמשיך להיפגש עם בני הזוג, נאלצים לתקן את ההתנהגות. אלמנט החרדה — אם בניהוג יבוא או לא יבוא לפגישה, ירצה או לא ירצה בבני-הזוג — נעלם, כיוון שברור לכל שחברי המישפחה חייבים להופיע לכל הפגישות. לא פעם השמינו אנשי המישפחה, זה כנגד זה, טענות אבסורדיות ביותר שחלו מלוח בתקפי שינאה.

אולם כאשר חטענות הספציפיות הוש-מעו, ושאר אנשי המישפחה שלא הליו מעורבים ישירות בסכסוך הגיבו בגיחוחים, יצאה הרוח מהמיפגשים והמריבה נתגלתה במהרה כחסרת כל יחס לחשי-בותה הממשית.

אלה מבין אנשי קבוצת-המישפחה ש-התגוררו עם הוריהם, חוייבו לעבור להתגורר בחדרים שכורים, כדי שיוכלו לנהוג בחופשיות, כשהם משוחררים מלחץ ההורים.

עקרונית — אם לא בחודש הראשון, הרי לאחר-מכן — חייבים בני-הזוג לקיים ביניהם יחסי-מישפחה מלאים, כולל מגעים מיניים.

"אין לך מושג עד כמה הפגישות האלה קשות לי", אמר יעקב באחד הערבים, כשיצאנו מאחד הטיפולים הקבוצתיים, "עובדים עלי ממש יסורי-תועת. לא פעם אני מחליט לזרוק את כל העניין. אני מרגיש שממש אינני יכול לעמוד בלחץ, אבל אני חורק שיניים וממשיך. אני מוכרח לצאת מהמצב שבו אני שקוע. אם לא אצליח להינשא ולהקים מישפחה, אין כל תכלית לקיומי. במילחמה העריצו אותי החיילים כגיבור בלתי-ריגיל. לך ספר להם שלא פחדתי רק מפני שבעצם רציחי לחסל את עצמי, ולא היה לי דם להתאבד."